

JACHTLUIPAARD

NEDERLANDSE NAAM
Jachtluipaard

FRANSE NAAM
Guépard

ENGELSE NAAM
Cheetah

**WETENSCHAPPELIJKE
NAAM**
Acinonyx jubatus

JACHTLUIPAARDEN ...

- kunnen hun nagels niet intrekken, in tegenstelling tot de andere katachtigen.
- leven solitair (vooral de vrouwtjes) of in kleine groepjes, bestaande uit een vrouwtje met jongen, vrijgezellenmannetjes of zelfstandig geworden jonge dieren. Na 18 maanden zijn de jonge jachtluipaarden volwassen. De broers en zussen trekken dan vaak nog een paar maanden met elkaar op, tot de vrouwtjes geslachtsrijp zijn en vertrekken. De broers trekken vaak wel nog verder met elkaar op.

KENMERKEN

• Klasse:	zoogdieren
• Orde:	roofdieren
• Familie:	katachtigen
• Lengte kop-romp:	121 - 145 cm
• Schofthoogte:	79 - 94 cm
• Gewicht:	♂ 39 - 59 kg, ♀ 36 - 48 kg
• Max. leeftijd:	tot 14 jaar in het wild,
22 jaar in dierentuinen
• Lengte staart:	63 - 76 cm

VERSPREIDINGSGEBIED

Jachtluipaarden komen voor in de savannes en halfwoestijnen ten zuiden van de Sahara. Er leeft ook een kleine populatie in Iran.

BIOTOOP

De jachtluipaard leeft vnl. in open vlaktes: savannes, droge graslanden, boomsavannes en steppen.

VERSPREIDINGSGEBIED JACHTLUIPAARDEN

VOEDING

De jachtluipaard **jaagt** vooral op **hoefdieren** als gazelles en kleinere antilopen (**< 40 kg**). Bij gebrek aan hoefdieren lusten ze ook wel eens vogels en hazen.

VOORTPLANTING

Een jachtluipaard krijgt haar eerste nest als ze **2 à 3 jaar** oud is. Na een **dracht** van **90 tot 98 dagen** worden er tot **8 welpen** geboren, met een gemiddelde van 4 per worp. Bij de **geboorte** wegen ze **250 à 300 g** en zijn ze blind. Tussen dag 4 en 14 gaan de oogjes open. Het vrouwtje zoekt een veilige en beschutte plek voor haar welpjes. De eerste 8 weken blijven ze in hun verstopt-

plaats; de moeder verhuist hen wel regelmatig naar een andere veilige plek.

Na 3 à 6 weken krijgen ze hun **melktandjes** en die wisselen ze voor hun definitief gebit als ze 8 maanden oud zijn. De welpen worden gezoogd tot de leeftijd van 4 maanden. Na een 8-tal weken gaan de **welpjes mee jagen** met hun moeder. Die leert hen welke prooien geschikt zijn, hoe ze moeten jagen en doden. Soms brengt ze een levende prooi mee naar het nest om de welpen te laten oefenen.

BEDREIGD

De grootste bedreigingen voor de jachtluipaard zijn een dalende prooipopulatie en de fragmentatie en verlies van habitat.

Daarnaast wordt hij nog bejaagd voor zijn pels en omdat

hij wel eens vee kiest als prooidier.

EEP

Het EEP wordt gecoördineerd door Beekse Bergen (Nederland).

Het EEP of European Endangered Species Programme is een kweekprogramma voor bedreigde diersoorten, toegepast in Europese dierentuinen die zijn aangesloten bij de Europese vereniging voor dierentuinen en aquaria EAZA (European Association of Zoos and Aquaria). Een dierentuin coördineert het kweekprogramma.

JACHTLUIPAARDEN ...

- hebben een contactroep die klinkt als een hoog **vogelachtig gekwetter of een hoge gil**. Ze grommen, blazen of spuwen bij ergernis of woede en spinnen van tevredenheid. Ze kunnen niet brullen.
- **jagen** vooral tijdens de dag, als zijn grootste concurrenten (leeuwen en hyena's) rusten. Hun manier van jagen wijkt af van de andere katachtigen: een jachtluipaard zit voor de jacht vaak op een boom of termietenheuvel op de uitkijk. Als hij een prooi ontdekt heeft, besluit hij ze en wordt daarbij meestal opgemerkt. Dan legt hij de laatste 100 m in galop af. Zijn prooi wordt gedood door een beet in de hals. Meestal jaagt de jachtluipaard alleen. Wanneer bijvoorbeeld meerdere mannetjes samen jagen, kunnen ze een grotere prooi aan.
- kunnen **zeer snel accelereren**: in 2 seconden tijd kunnen ze een snelheid van 75 km/u halen. Er werden zelfs al topsnelheden van 100 km/u en sprongen tot 9 m gemeten. Ze zijn in elk geval de **snelste zoogdieren op het land**.
- verbruiken tijdens de sprint heel veel energie, dus moeten ze eerst 10 min rusten vooraleer ze hun prooi kunnen beginnen te verscheuren.

IUCN-status
KWETSBAAR